

Congres Begeleid Werken

Donderdag 14 december 2017

Thomas More Kempen

Kleinhoefstraat 4

2440 Geel

Thema's

09u00 – 10u00 : verwelcoming + koffiebuffet

10u00 – 12u00: sessie 1

12u00 – 13u30: broodjesmaaltijd

13u30 – 15u30: sessie 2

15u30 – 17u00: receptie

Kostprijs: €40

Inschrijving

**Inschrijven vanaf 2 oktober tot 17 november via
www.begeleidwerken.be**

Deelnemers aan het congres krijgen gedurende de dag 1 thema aangeboden. Bij inschrijving maak je 3 keuzes uit het aanbod van 9 thema's. Je eerste keuze is jouw voorkeur. De organisatie doet zijn best om de door jouw gemaakte keuze aan te bieden.

Bij vragen of onduidelijkheden:
Raf.Hensbergen@MPI-Oosterlo.be

Mobiliteit

Het aantal parkeerplaatsen op de campus is beperkt! Maak handig gebruik van het openbaar vervoer. Er pendelt een bus tussen de campus en het station van Geel (Lijn 15b).

INHOUD

1. Doelgroep gedrags- en emotionele stoornis	3
2. Doelgroep ASS (NM inleefsessie of casussen behandelen)	4
3. Doelgroep psychische kwetsbaarheid	4
4. Doelgroep niet-aangeboren hersenletsel	5
5. Ethiek	5
6. Inclusie (NM Dhr Kai Troll of Dhr. Luc Wilms.)	6
7. Onderwijs	7
8. Diagnostiek	8
9. Wetgeving & visie	8

Donderdag 14 december 2017

1. Doelgroep gedrags- en emotionele stoornis

Begeleid Werken en dagbesteding van personen met een (verstandelijke) beperking en geestelijke gezondheidsproblemen: een combinatie van zijn en doen.

1 op 2 à 1 op 3 van de personen met een verstandelijke beperking lijdt ook aan psychi(atri)sche stoornissen en/of gedragsproblemen. In de dagelijkse ondersteuning van deze cliënten uit dit zich in o.m. agressief en zelfverwondend gedrag, grote stressgevoeligheid, erg schommelend niveau van spanningsregulatie, aanklampend gedrag, dwangmatig gedrag, begeleiders leegzuigen en tegen elkaar uitspelen,... Dit gedrag roept bij begeleiders heel vaak gevoelens op van onmacht, verwarring, kwaadheid, ontgoocheling,...

In het eerste deel gaan we adhv een lezing met de deelnemers op zoek naar de functie en de boodschap van dit gedrag en naar de onderliggende gevoelens bij de cliënt.

Er worden handvatten aangereikt hoe deze problematiek vanuit een ontwikkelingsdynamische invalshoek (model van A. Došen) wordt benaderd. Deelnemers leren het niveau van emotionele ontwikkeling bij deze kwetsbare cliënten als uitgangspunt te nemen voor de ondersteuning. Concreet komt dit er dus op neer dat veeleer de ondersteuner zich probeert af te stemmen op de cliënt dan die cliënt te willen 'veranderen'.

Daarbij stellen we vast dat er bij nogal wat van deze cliënten een discrepantie lijkt te zijn tussen:

- wat ze kunnen / willen en wat ze aankunnen
- hun voorkomen, hun taal, hun verbaliteit en hun zwakke emotionele veiligheidsbasis
- hun buitenkant (gedrag) en hun binnenkant (emoties)
- hun cognitieve ontwikkeling en hun socio-emotionele ontwikkeling.

De lezing wordt gegeven door **Filip Morisse**. Filip is orthopedagoog in Psychiatrisch Centrum Dr. Guislain (Gent) waar hij zorgmanager is voor de cluster personen met een verstandelijke beperking en geestelijke gezondheidsproblemen. Daarnaast is hij wetenschappelijk medewerker van E-QUAL (expertisecentrum Quality of Life), Hogeschool Gent. Hij geeft consultatie/advies en opleiding/vorming aan heel wat voorzieningen en diensten in Vlaanderen (en Nederland).

In het 2de deel gaan we praktisch aan de slag met de opgedane kennis

Donderdag 14 december 2017

Katlijne Marien is orthopedagoog in KATR!NAHOF, waar ze de dienst begeleidt werken ondersteunt. In haar workshop: "een goede jobmatch? Van een brede beeldvorming naar degelijke ondersteuning!" gaan we samen verder in op de voormiddaglezing van Filip Morisse.

Welke methodieken zijn toepasbaar om de discrepanties tussen kunnen / aankunnen, communicatie, cognitie werkvaardigheden in kaart te brengen?

Aan de hand van enkele casussen wisselen we ervaringen uit omtrent mogelijke omgevingsaanpassingen. Hoe kunnen we onze inschatting qua sociaal-emotioneel functioneren vertalen naar begeleidingsadviezen en omgevingsaanpassingen? Hoe kijken we voorbij de façade van mondige mensen die bijzonder kwetsbaar zijn? Hoe geven we gepaste ondersteuning aan mensen die zelf de indruk hebben geen ondersteuning nodig te hebben? Op welke manier kan je samen met werkbegeleiders reflecteren over hun handelen om zo nog beter af te stemmen op de noden van de cliënt?

2. Doelgroep ASS

Veronique Vandevoorde, jobcoach in het Anker, een voorziening in Brugge die begeleiding biedt aan personen met ASS en een (rand) normale begaafdheid, zal in de voormiddag een theoretisch kader aanreiken. Bij aanvang wordt er stilgestaan bij de basis kenmerken en de ijsbergtheorie. Daarna zal ze de verstaatslag maken van de methodiek Supported Employment naar de doelgroep ASS met o.a. volgende thema's:

- Hoe kunnen de eerste gesprekken verlopen in een assessment?
- Hoe autisme uitleggen aan de WG – hoe werkvloer instapklaar maken?
- Hoe afspraken maken → balans zoeken tussen wat nodig is en wat moet
-

Tijdens het tweede deel kan je de keuze maken:

- om via een inleefsessie te ervaren hoe een persoon met ASS de werkomgeving beleeft. Deze sessie wordt gegeven door ervaringsdeskundigen (VVA). Een echte eyeopener.
- of deelname aan werkgroepen ingedeeld op basis van casussen. We verwachten van de deelnemers dat ze vooraf een casus inzenden.

Tevens zullen er tips en kapstokken over visualiseren, communicatie, social stories, ed. gedurende de dag ter inzage zijn.

3. Doelgroep Psychische kwetsbaarheid

Binnen de doelgroep van Begeleid Werken bevinden er zich steeds meer personen die kampen met een psychische kwetsbaarheid. Als jobcoach is het niet altijd even evident om een passend antwoord op hun vragen te formuleren.

Jens Cambré is arbeidscoach binnen het netwerk GGZ Kempen. **Nele Soenen** is ergotherapeute binnen Route 11, een psychosociaal revalidatiecentrum waar deelnemers vaardigheden leren om de draad weer op te pikken na een psychiatrisch behandeltraject.

Jens en Nele nemen ons mee in hun rijke ervaringen. Ze leren ons om de cliënten, met behulp van een eigen begeleidings- en/of behandelplan, aan hun traject naar arbeid te laten werken.

Donderdag 14 december 2017

Als hulpverleners hanteren ze hierbij een herstelgerichte en oplossingsgerichte systeemvisie. Ze handelen via de principes van "empowerment" en "werken op maat" opdat hun cliënten kunnen evolueren naar een re-integratie in de (betaalde-) arbeidsmarkt.

Als ervaringsdeskundigen delen ze hun uitgebreide kennis met ons. Er worden handige tips & tricks aangereikt die we kunnen hanteren in het begeleiden van deze toch-wel-specifieke doelgroep.

We vragen de deelnemers aan deze groep om vooraf hun vragen en ervaringen door te geven. Jens en Nele zullen de inhoud aanpassen aan de vragen en ervaringen die leven bij de deelnemers.

4. Doelgroep niet-aangeboren hersenletsel

'Niet aangeboren hersenletsel' (NAH) is een verzameling van aandoeningen waarbij door een traumatische of niet-traumatische oorzaak hersenbeschadiging is ontstaan, anders dan voor of rondom de geboorte.

De lichamelijke, functionele beperkingen vallen de meeste mensen vaak direct op. De 'onzichtbare', cognitieve gevolgen zijn vaak minder opvallend. Hierdoor worden personen met een hersenletsel vaak overschat door hun omgeving. Aan de buitenkant zie je immers niets van de 'interne' functiebeperkingen. Ook de persoon met een NAH moet zijn/haar mogelijkheden vaak her-ontdekken. Dit kan voor de nodige frustratie en stress zorgen. Het is als jobcoach van belang om signalen van overbelasting tijdig op te merken.

Sofie Van Laer is als ergotherapeute verbonden aan Revalidatiecentrum NAH te Turnhout. Samen met de neuropsychologe van het revalidatiecentrum geven ze ons inzicht in wat de gevolgen van een niet-aangeboren hersenletsel zijn.

Arbeidsrevalidatie vormt een belangrijk onderdeel van het traject dat patiënten binnen het revalidatiecentrum afleggen. Het uiteindelijke doel van de revalidatie is steeds het vergroten van de zelfredzaamheid en het bevorderen van de professionele en/of sociale re-integratie.

Als deelnemer van deze werkgroep krijg je praktische tips waarmee je in het werkveld aan de slag kan. Praktijkervaringen en vragen van deelnemers mogen vooraf doorgegeven worden.

5. Ethiek

Als jobcoach doe je er alles aan opdat personen met een beperking zich maximaal kunnen ontplooiën in het reguliere arbeidscircuit. Je streeft naar een inclusieve samenleving, je stemt verschillende actoren op elkaar af zodat ieder volwaardig kan participeren via zinvolle arbeid.

In dit pionierend werk word je dagelijks geconfronteerd met ethische vragen, vragen die je doen twijfelen en waarop geen pasklaar antwoord bestaat.

Donderdag 14 december 2017

- Welke info geef je door aan werkgevers?
- Wat betekent het beroepsgeheim in je coachend werk?
- Wat betekent menswaardig werk?
- Hoe zit het met aansprakelijkheid?
- Is het geen grove schending van mensenrechten als je begeleid werkers geen volwaardig uurloon geeft?
- Wat betekent volwaardig participeren ?

Je schippert voortdurend in het spanningsveld: zorg versus gelijkwaardigheid. Binnen de opleiding Sociaal Werk van de Thomas More Hogeschool werd een ethisch denkkader ontwikkeld dat welzijnswerkers kan ondersteunen om hun ethische gevoeligheid aan te scherpen en te verdiepen. Aan de hand van dit ethisch denkkader worden welzijnswerkers uitgedaagd gerichte vragen te stellen, argumenten te analyseren en zorgvuldig beargumenteerde handelingsalternatieven uit te werken in ethisch gevoelige kwesties uit hun praktijk.

Daniël Janssens, ethicus in de opleiding Sociaal Werk aan de Thomas More Hogeschool zal in dit thema je gids zijn. Hij maakt je vertrouwd met het ethisch denkkader en ondersteunt je om het te gebruiken in je eigen praktijk.

In het eerste deel schetsen we het ethisch denkkader, in het volgende deel gaan we hier praktisch mee aan de slag in intervisie-groepen.

Daniël gaat graag aan de slag met de vragen en ervaringen die leven bij de deelnemers.

Met welke ethische vragen wordt jij soms geconfronteerd in je werk? Laat het ons vooraf weten.

6. Inclusie

In deze werkgroep zoomen we in op inclusie voor personen met een verstandelijke beperking. Meer dan 10 jaar geleden werd het Internationaal Verdrag voor de Rechten van Personen met een Handicap ondertekend.

Intussen is inclusie een hot topic dat zich sterk richt op onderwijs en voorlopig (te) weinig op andere levensdomeinen, zoals vrijetijdsbesteding, dagbesteding, participatie op de arbeidsmarkt, mobiliteit, e.a. Dit wekt de indruk dat personen met een beperking stoppen met vaardigheden te ontwikkelen van zodra ze volwassen zijn. Men krijgt het idee dat deze personen beter 'categoriaal' leven en ondersteund worden i.p.v. van dat ze deel uitmaken van de brede samenleving.

Wat is het verschil tussen inclusie en integratie?
Enkele voorbeelden kunnen ons aan het denken zetten...

In de voormiddag staan we stil bij het concept 'inclusie'. We stellen o.a. een project voor waaraan Thomas More vandaag tinnert: stap voor stap een inclusieve campus ontwikkelen waar studenten met en zonder verstandelijke beperking van elkaar leren en elkaar ondersteunen.

In de namiddag kan u kiezen tussen twee werkgroepen:

1 **Dhr Kai Troll** is directeur van de Best Buddies Europe & Africa Foundation. Voordien was hij directeur van Special Olympics International. Dhr Kai Troll stelt u het Best Buddies-concept voor. Best Buddies is een internationale organisatie die actief is in 51 verschillende landen. Het doel van Best Buddies is het wereldwijd oprichten en ondersteunen van initiatieven die kansen bieden aan personen met een verstandelijke beperking. Het ontwikkelen van een inclusieve arbeidsmarkt vormt een belangrijk onderdeel van hun programma. Deze voordracht verloopt in het Engels. We geven u zo de kans om te reflecteren over inclusie vanuit een internationaal perspectief.

2 Houd u het liever bij het Nederlands of wilt u uw eigen werksituatie kritisch onder de loep nemen in functie van inclusie, dan kan u een workshop volgen bij dhr. **Luc Wilms**.

Hij vertrekt vanuit het Internationaal Verdrag voor de Rechten van Personen met een Handicap, om van daaruit een discussie op gang te brengen over onze omgang met personen met een verstandelijke beperking.

Zitten we misschien meer dan we denken gevangen in 'het zorgen voor' in de plaats van 'samen met'?
Heeft het caritatieve model volledig afgedaan in jouw organisatie?
Zijn de mensenrechten voor personen met een verstandelijke beperking gegarandeerd op jouw werkplek?

7. Onderwijs

Hoe kan Begeleid Werken een onderdeel zijn van programma van onze leerlingen?

Help ! Een leerling verlaat de school, wat nu?

Een nieuwkomer binnen onze dienst Begeleid Werken, wie is hij/zij en wat is zijn/haar verhaal?

De plaats van Begeleid Werken binnen onderwijs en de overgang tussen (buitengewoon) onderwijs en Begeleid Werken, dat is het thema waarmee we binnen deze werkgroep aan de slag gaan. Enkele vertegenwoordigers vanuit onderwijs en jobcoaches leiden je doorheen deze uitermate boeiende thematiek. Het wordt een tocht waarbij gedachtewisseling centraal staat.

Dat er veel verschillen bestaan in de aanpak van Begeleid Werken binnen onderwijs en de overgang naar een na-schoolse carrière, dat weten we waarschijnlijk allemaal.

Daarom stellen we ter inspiratie eerst een aantal praktijkvoorbeelden aan jullie voor. Vervolgens denken we graag samen met jullie na over de kansen die er liggen, maar ook de hindernissen waarop we soms stoten. Ongetwijfeld levert dit een aantal handige tips op waarmee je aan de slag kan.

Donderdag 14 december 2017

8. Diagnostiek

Als jobcoach zijn we dagdagelijks aan de slag met allerhande tools. Arbeids-Interesse-Testen, assessment-tools, evaluatieformulieren, ... Zoveel tools dat we soms door het bos de bomen niet meer zien.

*Maar gebruiken we al deze tools wel op de juiste wijze?
Welke hulpmiddelen er zoal?
Wat kunnen we met al de gegevens die we verzamelen?*

Mark Vanhamme (GTB-trajectbegeleider en ICF-expert) en **Wendy Niessen** (dr. Wendy Niesen (Coördinator Expertisecel HRM en Organisationspsychologie binnen Thomas More optie Toegepaste Psychologie) delen hun kennis met de deelnemers van deze werkgroep.

In het eerste deel stellen we ICF aan je voor. In het kader van herstel en vermaatschappelijking in welzijn en zorg doet het classificatiesysteem International Classification of Functioning (ICF) meer en meer zijn intrede. ICF is een internationaal gebruikt classificatie- en screeningsinstrument, waarmee het menselijk functioneren kan worden beschreven. VDAB en GTB maken er reeds gebruik van bij de arbeidstrajectbegeleiding van werkzoekenden. Naast ICF stellen we het project rond het vernieuwen van een Arbeids-Interesse-Test aan je voor.

In het tweede deel van deze werkgroep gaan we aan de slag met onze eigen tools.

- Kunnen we onze eigen hulpmiddelen vertalen naar ICF?
- Welke meerwaarde halen we uit het vertalen naar ICF?
- Waaraan moet een vragenlijst voldoen?
- Hoe nemen we een test af?
- Meten onze hulpmiddelen wel wat we denken?

Mark en Wendy staan ons hierin bij met raad en daad. Aan de deelnemers van deze werkgroep vragen we om ons vooraf de hulpmiddelen (assessment-tools, evaluatieformulieren, interesstesten, ...) te bezorgen waarmee zij vandaag tewerk gaan. Mark en Wendy bekijken deze hulpmiddelen vooraf en kunnen je hierdoor tijdens de werkgroep concrete suggesties en adviezen geven.

9. Wetgeving & visie

Op 1 december 2015, de vorige editie van het congres Begeleid Werken, nodigden we Ann Gaublomme en Anne Otte uit voor een tas koffie en een gesprek. Het gespreksonderwerp: 'Hoe komen we tot een vlotte dynamiek tussen VDAB en VAPH.'

Nu, ongeveer 2 jaar later, zetten we opnieuw de koffie klaar. **Fons Leroy** (gedelegeerd bestuurder VDAB) en **Marcel Schuurmans** (team Beleid en Organisatie VAPH) schuiven alvast aan.

In het 2de deel van deze werkgroep denken we na over samenwerkingsverbanden.

Persoonsvolgende financiering is meer dan een loutere financieringstechniek. Het is de vertaling van een visie op hoe we naar mensen met een handicap kijken. Mensen met een handicap maken volwaardig deel uit van de samenleving. Ze zijn zelf het best geplaatst om vorm te geven aan hun leven en te bepalen welke zorg en ondersteuning ze daarbij nodig hebben. Persoonsvolgende financiering biedt mensen met een handicap een belangrijke hefboom om de regie van hun leven in handen te nemen.

Wie dacht dat de invoering van persoonsvolgende financiering vanaf dag één vlekkeloos zou verlopen, onderschat de complexiteit.

In tijden dat voorzieningen zichzelf herontdekken staat investeren in samenwerkingsverbanden niet overal hoog op de agenda. Toch willen we hierover reflecteren op basis van bestaande praktijken.

*Hoe kunnen we aan de slag met een samenwerkingsverband?
Welke kansen en hindernissen liggen er?*

Donderdag 14 december 2017

Congres Begeleid Werken

Donderdag 14 december 2017

Thomas More Kempen

Kleinhoefstraat 4

2440 Geel